

R 18 A.

[illegible]

- Węsa Turbina

- Prepe stacija cela meisters II secirkua

- Leckwies

- XX)

- Вла неиставъ посиркуе*
14 Января 1920г.

- Peesihme: x)

- Wajadsigais nosaukums pastrihpojams.

- xx)

- Newajadsigais nosaukums nestrihpojams.

and Types of his, also mentioned & improved

10p

Latwijas Patentu Waldei

Rigā.

Aissardsibas nosihmes peeteikums.

1. Aissardsibas nosihmes nosaukums:

2. Aissardsibas nosihme tiks leetota:

3. Peeteizeja wahrds un adrese:

4. Pilnwarneeka wahrds un adrese:

5. Peeteizejs wehlas aissardsibas nosihmes apstiprinajumu weenigi sawai leetoschanaj.

6. Nodoklis L. rbl. par gad
ir eemaksats Walsts Kasē us Patentu Waldes rehkinu pret kwihti
№ no 1920. gadā.

Peelikumi: 2 eksemplari aissardsibas nosihmes
apraksta us lapas pusi,
6 eksemplari aissardsibas nosihmes
sihmejumi us lapas pus
1 pilnwara.

Peeteizeja jeb pilnwarneeka paraksts:

Weeta un datums:

*Aissardsibas aplēte no 23 m
1822. un 62 mēnešu patē
fejm 23 martā 1922.*

Peesihme: Neesoschais nostrihķejams.

23/22

14 janvārī 1921.
Registr. Nr. 368. 21

LATWIJAS TIRDSNEEZIBAS UN RUHPNEEZIBAS MINISTRA kungam.

R i g ā.

II-ās Eksploatazijas Nodaļas
Treppes stazijas zēla meiste-
ra, tehnika Aleksandra Wil-
chelma d. W U J N I K E,

PASKAIDROJUMS.

Tagadējā laikmetā kad ruhpneezība eet ahtrā tempā us preekschu, peeaug ari kurinamē weelu prasības, ka spehka awots preeksch wisada tipa maschināma.

Walstim, kurām nāw paschām akmeņogļu un naftas, stahw nahkamibā preekschā leelas gruhtibas, kurinamo weelu siņā.

Uhdens spehka ismantoschana no upes kritumeem newar stahwokli glahbt, jo nerunajot nemas par leeleem isdewumeem pee dambju un spehku staziju buhwem, kā ari uhdens lihmeņa stipro swahrstischanos us preekschu japareds upju isschuhschana, eewehrojot to, ka meschi teek leelā mehrā isziristi un purwji nosusināti kuhdras ismantoschanai.

Ruhpneezība tārpreti, ejot sawu attihstibas zēlu, peeprasis ar ^{Kafru} laika sprihdi kurinamo, kā energijas pirmweelu pawairoschanu.

Strahdajot pee schi jautajuma, es isgudroju diwejada tipa maschinas kuras dod eespehju ismantot tā sauzamās baltās ogles un dod neaprobe schotu daudzumu energijas ruhpneezibas, lauksaimneezibas un satiks- mes wajadsibām.

Minetā tipa maschinas war tikt ismantotas, pirmkahrt: teeschi fabri- kas darbibai zaur transmisijām, otrkahrt: preeksch saspeestā gaisa pa- doschanas elektrisku staziju dinamo maschinām un maschinām, jau strā- dajoschām fabrikās. Otrā gadijeenā ir eespehjams netikween eerihkot saspeestā gaisa reserwuarus, bet usstahdit maschinas sinamā attah- lumā no elektriskās stazijas jeb fabrikas.

Schinī paskaidrojumā es tureschos tikai pee pirmā tipa maschinām, kaut gan wiņas daudsreis mesak spehjigas - wehja turbinām?

Manas sistemas wehja turbinas "WU-KE" ir diwejada tipa, pastahwigas un pahrweetojamas (preeksch lauku darbeem).

Manam wehja turbinam, salihdsinot ar zitam, ir sekoschas pree
rozibas : 1/ strahda horisontala plahksne neatkarigi no wehja
seena un wiņa ismaiņas; 2/ turbinas war buhwet spehzigas (lihds
sirgu spehka un wairak/; 3/ weenkahrscha konstrukzija, weegla bu
remonts un neleels swars (pee leelaka sirga spehka skaita, no 2
pudi us katra); 4/ par besdarbibas, remonta laiku jeb pee nelab
ga laika turbines nolaischamas ar rokas lebedku slehgtas telpa
kaut kahda gruhuma, jo wiņas pilnigi noswehrtas; 5/ wiss wehja
teek isleetots weenigi produktiwam darbam, jo leelaks diametra
jo weeglak un weenadak wiņa strahda; 6/ darba plahkschni sehge
stemas, atschkiras zaur sawu weenkahrscho konstrukziju un istur
7/ pastahwigas turbines darba plahkschni war tikt isleetoti pee
mas pahrweetoschanas pee lauku darbeem; 8/ pahrweetojama turbi
lihds 4 HP war tikt pahrnesta paschu spehkeem (weens jeb diwi
weki) ar noteikumu ka darba plahkschni nopemami, pee kam usstah
nai un palaischanai darbā wajadsigas apmehram 30 minutes.

A/ Pastahwigas turbines (peelikums I-ais. un III)

Turbinas usstahdischanas schema atkarajas no widas sirga speh
Turbinas lihds 5 HP war tikt usstahditas, ka parahdits us sir
ma Nr. 6; turbinas no 5 lihds 30 HP usstahdamas pehz sihmejumeem
I un 2; turbinas ar wairak nekā 30 HP par besdarbibas laiku pal
atklahtas sawas weetās un stahwokli nemaina, tik darba plahkschni
audekli teek sapemti. Us ihu darba laika pahrtraukumu plahkschni
teek nolikti wehja wirseenā jo wiņi ir centraliseti. Turbines
puss sastahw no zeeta widus "e" (sihm. I un 2) sakneedets no stah
dselss pehz seschstuhrigas swaigsnes formas; us swaigsnes gale
teek nostiprinati speeki, pee kureem sawukahrt konzentriskas, no
bām taisitās stihpas "k" (sihm. I un 2); stihpas atrodas paralel
stahwokli weena pret otru. Wiss turbines korpus ir zilindra w
kura pamats ir pret augstumu kā 2:1 (sihm. I un 2). Trijneel
as saweeno stihpas ar speekeem, nostiprina ar wertikalām, horis
lām un slihpām wantēm (sihm. Nr 3) ar zeeto widu, bes tam augsch
stihpa teek saweeno zaur wantēm ar sprengeli "g" (sihm. Nr I) k
atrodas us augscheja turbines ass gala un ar skruhwas greesuma
lihdsibu war regulet wantes.

Trijneekos (sihm. Nr 4) nostiprinatas tehrauda steenas us kurā
teek uswilkti darba plahkschnu gali "M" (sihm. 4).

Darba plahkschnu mehrs un skaitatkarajas no turbines leeluma
un sastahw no wertikalās metala truhbiņas "p" (sihm. 3 un 4) ka
greeschamā darba plahkschna ass, kura dala wiņu us diwām neweena
dām daļām. Daļu leelums ir kā 1:3. Us wertikalo truhbiņu galeem
ar saweenojamu krustu "M" (sihm. Nr 3 un 4) palihdsibu, kuri deen
kā leheri, pee spahrnu greeschanas, nostiprinatas 2 schkehrstruh
biņas "n" (sihm. 3 un 4) saweeno ar drahti "r" isweidodamas
rahmi us kura teek ussteepis sehgeļu audeklis.

Darba plahkschni saweenojas ar turbinas stihpam isnemot sawas
ass galus wehl strika jeb drahts -tauwas atsejam "f" (sihm. 2 un 4)
kura saweeno schkehrstruhbiņas galu "n" (sihm. 3 un 4) ar turbines
stihpu isweidojot zaur to wehja speedeena lenki.

Pee turbines pamata us wiņas ass teek usdsihts konusa kemrata
pahrnesums "y" (sihm. Nr 3) sem taisnā lenka, kursch sakriht ar
greeschamās turbines asi, pee nolaischanas darba pahrtraukumā.

Us horisontalās ass usdsihts schwunkritens "m" (sihm. Nr 3) ar
darba ripu, kura dod transmisijam T TI (sihm. Nr 2) jeb teeschi
beņķeem -kustibu.

B/ Pahrweetojama turbine (peelikums 2).

Pahrweetojama turbina sastahw no isweikamā truhbu jeb koka rām
jeem "q" (sihm. Nr 9 un 10) us kuru galeem atrodas 2 leela zaur
mehra, no 2 mtr. un wairak, ritenweidigi barabani t t' un t'' (sim.
7 un 10) dodami eespehju pahrweetot turbinu, neskatotees us semes
stahwokļa. Us darba riteņa t t' un leekā t'' (sihm. 7 un 9) teek
uswilktas 2 pahrnesuma besgala drahts tauwas j j' kurām us weena
da attahluma (skatotees pehz turbines leeluma) zeeschi nostipri
natas steeniņas un us wiņam krusti "m" (sihm. Nr 4 peel. I).

Darba plahkschni teek uslakti tapat kā pastahwigā turbinē.
Darba plahkschni pastahwigās un pahrweetojamās turbinēs ir wee
nadi. Turbine kustibā teek likta ar darba ripas palihdsibu (sihm.
Nr 7) kura brihwi uswilkta us metaliskām bungam "L" ar eerihkoto
bremsi "S". Preeksch besgala tauwu pahrnesuma reguleschanas ir
skruhwas m'm" kuras atrodas us turbines rahmja pee kam skruhwas
m" mitriki teek pahrweetots ar tahrpweidigu pahrnesumu palih
dsibu, kas dod eespehju regulet tauwu sasteepumu teeschi turbines
darba laikā. Kad turbine ir nowesta sinamā weetā un nolikta
schkehrsu wehjam (sihm 10) rahmi issteepj, nostiprina wiņu, us-

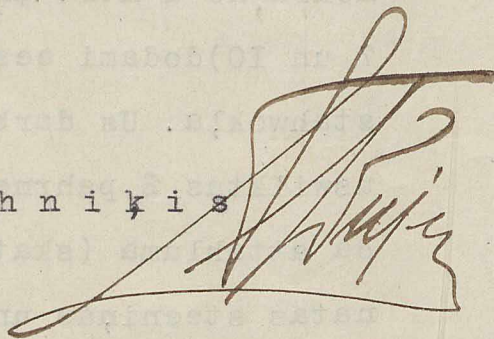
30p
welk 2 besgala tauwu pahrnesumus, nostiprina skruhwes m' m, eesk
senê shtoporus V V' (sihmej. 9) sinamâ attahlumâ, leek turbinu d
spol^{is} us semi, kâ parahdits sihmejumâ Nr 9; uswelkot rahmja t
neekus ~~us~~ shtopora galeem V V' nostiprina turbines rahmi ar dr
wantem (Sihm. 9 un IO) leek darba plahkschnus uswelkot truhbi
galus us ~~deet~~ steeni^{am}, drahts pahrnesumâ, ^{un} saweenojot darba pla
nus augschâ un apakschâ ar tauwas pahrnesumu, J' ar ahkeem N N
Nr 7) Tahdâ weidâ sagatawotâ turbine pehz saweenoschanas ^{rahmesumu} ar at
f" (sihm. Nr. 8) sahk strahdat.

Normalais darba spoles stahwoklis ir, nobremsets, un pee wehle
nâs noturet kustibu mesglu drahti kura eet pahri darba spoiei
peezeeschami pasteept ais apakschejâ strika gala h" (sihm. 7)
steeni^{sch} x" ar saleekto galu pazelsees us augschu un aiskers
res zeli o" issauzot ekszentriskâ walika bremses pagreeschanu
darba spole z" nostahsees. Turbines rati t t' t" t" tomehr turpi
greestees. Pilniga turbines aptureschana ir sasneedsama isdalot
sejas f" un pahrnesumu j" wiņu saweenoschanas weetâ. Beidsot
scho ihso turbines aprakstu man gribetos norahdit, ka neskatotee
us pastiprinajumeem, wisa scheit sazità ar pagatawotâm no manis
dajoschâm modelēm, newar paredset wisus schkehrschlus, kas gadi
praktikâ, bet wiņi wisi buhs no manis nowehrsti pee pareisâs, dar
nosihmetâs turbines buhwes, pee ka es ķerschos, tiklihds apstahk
to atļaus. -

Treppes stazijâ,

14. janwari 1921 g.

T e c h n i k i s

4

LATWIJAS TIRDSNEEZIBAS UN RUHPNEEZIBAS MINISTRA kungam.

R i g ā.

II-ās Eksploatazijas Nodaļas
Treppes stazijas zeļa meiste-
ra, tehnika Aleksandra Wil-
chelmā d. W U J N I K E,

PASKAIDROJUMS.

Tagadējā laikmetā kad ruhpneezība eet antrā tempā us preekschu, pecaug ari kurinamē weelu prasibas, ka spehka awots preeksch wisada tipa maschināma.

Walstim, kurām naw paschām akmeņogļu un naftas, stahw nahkamibā preekschā leelas gruhtibas, kurinamo weelu siņā.

Uhdens spehka ismantoschana no upes kritumeem newar stahwokli glahbt, jo nerunajot nemas par leeleem isdewumeem pee dambju un spehku staziju buhwem, kā ari uhdens lihmeņa stipro swahrstischanos us preekschu japareds upju isschuhschana, eewehrojot to, ka meschi teek leelā mehrā iszirsti un purwji nosusināti kuhdras ismantoschanai.

Ruhpneezība tārpreti, ejot sawu attinstitibas zeļu, peeprasis ^{Kabru} ar laika sprihdi kurinamo, kā energijas pirmweelu pawairoschanu.

Strahdajot pee schi jautajuma, es isgudroju diwejada tipa maschinas kuras dod eespehju ismantot tā sauzamās baltās ogles un dod neaprobe schotu daudsumu energijas ruhpneezibas, lauksaimneezibas un satiks-
mes wajadsibām.

Minetā tipa maschinas war tikt ismantotas, pirmkahrt: teeschi fabri-
kas darbibaī zaur transmisijām, otrkahrt: preeksch saspeestā gaisa pa-
doschanas elektrisku staziju dinamo maschinām un maschinām, jau strā-
dajoschām fabrikās. Otrā gadijeenā ir eespehjams netikween eerihkot
saspeestā gaisa reserwuarus, bet usstahdit maschinas sinamā attah-
lumā no elektriskās stazijas jeb fabrikas.

Schini paskaidrojumā es tureschos tikai pee pirmā tipa maschinām,
kaut gan wiņas daudstreis mesak spehjigas - wehja turbinām?

Manas sistemas wehja turbinas "WU-KE" ir diwejada tipa, pastahwigas
un pahrweetojamas (preeksch lauku darbeem).

Manàm wehja turbinàm, salihdsinot ar zitàm, ir sekoschas pree-
rozibas : 1/ strahdà horisontalà plahksnè neatkarigi no wehja
seena un wiņa ismaiņas; 2/ turbinas war buhwet spehzigas (lihds
sirgu spehka un wairak/; 3/ weenkahrscha konstrukzijs, weegla buh
remonts un neleels swars (pee leelakà sirga spehka skaita, no 2
pudi us katra); 4/ par besdarbibas, remonta laiku jeb pee nelab-
ga laika turbines nolaischamas ar rokas lebedku slehgtàs telpā
kaut kahda grūhtuma, jo wiņas pilnigi noswehrtas; 5/ wiss wehja
teek isleetots weenigi produktiwam darbam, jo leelaks diametra
jo weeglak un weenadak wiņa strahdà; 6/ darba plahkschpi sehgel-
stemas, atschkiras zaur sawu weenkahrscho konstrukzijs un istur-
7/ pastahwigàs turbines darba plahkschpi war tikt isleetoti pee
mas pahrweetoschanas pee lauku darbeem ; 8/ pahrweetojamà turbi-
lihds 4 HP war tikt pahrnesta paschu spehkeem (weens jeb diwi
weki) ar noteikumu ka darba plahkschpi nopemami, pee kam usstah-
nai un palaischanai darbā wajadsigas apmehram 30 minutes .

A/ Pastahwigàs turbines (peelikums I-ais. *III*)

Turbinas usstahdischanas schema atkarajas no wiņas sirga spe-
Turbinas lihds 5 HP war tikt usstahditas, kà parahdits us si-
ma Nr. 6; turbinas no 5 lihds 30 HP usstahdamas pehz sihmejumeem
I un 2; turbinas ar wairak nekà 30 HP par besdarbibas laiku pal-
atklāhtas sawās weetās un stahwokli nemaina, tik darba plahksch-
audekli teek saņemti. Us ihšu darba laika pahrtraukumu plahksch-
teek nolikti wehja wirseenā jo wiņi ir zentrāliseti. Turbines
puss sastahw no zeeta widus "e" (sihm. I un 2) sakneedets no stu-
dselsē pehz seschstuhrigās swaigsnēs formas; us swaigsnēs gale-
teek nostiprinati speeki, pee kureem sawukahrt koncentriskās, no
bām taisitās stihpas "k" (sihm. I un 2); stihpas atrodas paralel-
stahwokli weena pret otru. Wiss turbines korpuas ir zilindra w-
kura pamats ir pret augstumu kà 2:1 (sihm. I un 2). Trijne-
kas saweeno stihpas ar speeki, nostiprina ar vertikālām, horis-
lām un slīpām wantēm (sihm. Nr 3) ar zeeto widu, bes tam augsch-
stihpa teek saweenota zaur wantēm ar sprengeli "g" (sihm. Nr 1) k-
atrodas us augschejā turbines ass gala un ar skruhwes greesuma
lihdsibu war regulet wantes.

Trijneekos (sihm. Nr 4) nostiprinatas tehrauda steenes us kur-
teek uswilkti darba plahkschpi gali "M" (sihm. 4).

Darba plahkschpi mehrs un skaitisatkarajas no turbines leeluma
un sastahw no vertikālās metala truhbiņas "p" (sihm. 3 un 4) ka
greeschamā darba plahkschpi ass, kura dala wiņa us diwām neweena-
dām daļām. Daļu leelums ir kà 1:3. Us vertikālo truhbiņu galeem
ar saweenojamu krustu "M" (sihm. Nr 3 un 4) palihdsibu, kuri deen
kà legeri pee spahrnu greeschanas, nostiprinatas 2 schkehrstruh-
biņas "n" (sihm. 3 un 4) saweenotas ar drahti "r" iswedodamas
rahmi us kura teek ussteepts sehgelu audeklis.

Darba plahkschpi saweenojas ar truhbiņas stihpam isņemot sawas
ass galus wehl striķa jeb drahts -tauwas atsejam "f" (sihm. 2 un 4)
kura saweeno schkehrstruhbiņas galu "n" (sihm. 3 un 4) ar turbines
stihpu isweidojot zaur to wehja speedeena lepki.

Pee turbines pamata us wiņas ass teek usdsihts konusa ķemrata
pahrnesums "y" (sihm. Nr 3) sem taisnā lepka, kursch sakriht ar
greeschamās turbines asi pee nolaischanas darba pahrtraukumā.

Us horisontālās ass usdsihts schwunkritens "m" (sihm. Nr 3) ar
darba ripu, kura dod transmisijam T II (sihm. Nr 2) jeb teeschi
beņķeem -kustibu.

B/ Pahrweetojamà turbine (peelikums 2).

Pahrweetojamà turbina sastahw no isweikamā truhbu jeb koka rām-
jeem "q" (sihm. Nr 9 un 10) us kura galeem atrodas 2 leela zaur-
mehra, no 2 mtr. un wairak, ritenweidigi barabani t t' un t'' (sim.
7 un 10) dodami eespehju pahrweetot turbinu, neskatotees us semes
stahwokļa. Us darba riteņa t t' un leekā t'' (sihm. 7 un 9) teek
uswilktas 2 pahrnesuma besgala drahts tauwas j j' kurām us weena-
da attahluma (skatotees pehz turbines leeluma) zeeschi nostipri-
natas steeniņas un us wiņam krusti "m" (sihm. Nr 4 peel. I).

Darba plahkschpi teek uslakti tapat kà pastahwigā turbinē.
Darba plahkschpi pastahwigās un pahrweetojamās turbinēs ir wee-
nadi. Turbine kustibā teek likta ar darba ripas palihdsibu (sihm.
Nr 7) kura brihwi uswilkta us metaliskām bungam "L" ar eerihkoto
bremsi "S". Preeksch besgala tauwu pahrnesuma reguleschanas ir
skruhwes m' m" kuras atrodas us turbines rahmja pee kam skruhwes
m' mitriķāts teek pahrweetots ar tahrpweidigu pahrnesumu palih-
dsibu, kas dod eespehju regulet tauwu sasteepumu teeschi turbines
darba laikā. Kad turbine ir nowesta sinamā weetā un nolikta
schkehrsu wehjam (sihm 10) rahmi issteepj, nostiprina wiņa, us-

welk 2 besgala tauwu pahrnesumus, nostiprina skruhwas m' m, eesk
 samé shtoporos V V' (sihmej. 9) sinamā attahlumā, leek turbinu^{ar}
 spoles^{us} semi, kà parahdits sihmejumā Nr 9; uswelkot rahmja t
 neekus us shtopora galeem V V' nostiprina turbines rahmi ar dr
 wantem (Sihm. 9 un IO) leek darba plahkschnus uswelkot truhbiq
 galus us ~~deet~~ steenipam, drahts pahrnesuma, ^{un} saweenojot darba plah
 pus augschā un apakschā ar tauwas pahrnesumu, J' ar ahkeem N N
 Nr 7) Tahdā weidā sagatawotā turbine pehz saweenoschanas ^{pahrnesumu} var at
 f" (sihm. Nr 8) sank strahdat.

Normalais darba spoles stahwoklis ir nobremsets un pee wehle
 nās noturet kustibu mesglu drahti kura eet pahri darba spoiei
 peezeeschami pasteept ais apakschejā striķa gala h" (sihm. 7)
 steenipich x" ar saleekto galu pazelsees us augschu un aiskers
 res zeli o" issauzot ekszentriskā walika bremses pagreeschana
 darba spole g" nostahsees. Turbines rati t' t' t' t' tomehr turpi
 greestees. Pilniga turbines aptureschana ir sasneedsana isdalot
 sejas f" un pahrnesumu j" wiņu saweenoschanas weetā. Beidsot
 scho ihso turbines aprakstu man gribetos norahdit, ka neskatote
 us pastiprinajumeem, wisa scheit sazītā ar pagatawotām no manis
 dajoschām modelētm, newar paredset wisus schķehrschļus, kas gad
 praktikā, bet wiņi wisi buhs no manis nowehrsti pee pareisās, dar
 nosihmetās turbines buhwes, pee ka es ķerschos, tiklihds apstahk
 to atļaus. -

Treppes stazijā,

14. janwari 1921 g.

T e c h n i ķ i s

P A S K A I D R O J U M S .

Tagadējā laikmetā kad rūpniecība iet ātrā tempā uz priekšu, pieaug arī kurināmā vielu prasības, ka spēka avots priekš visada tāpa mašinām.

Valstīm, kurām nav pašām akmeņogļu un naftas, stāv nākamībā priekšā lielas grūtības, kurinamo vielu ziņā.

Ūdens spēka izmantošana no upes kratumiem nevar stāvokli glābt, jo nerunājot nemaz par lielām izdevumiem pie dambeja un spēku staciju būvniecības, kā arī ūdens līmeņa stipro svārstīšanos uz priekšu jāparedz upju izžūšana, ievērojot to, ka mēži tiek lielā mērā izcirsti un purvji nosusināti kūdras izmantošanai.

Rūpniecība turpreti, ejot savu attīstības ceļu, pieprasis ar katru laiku sprīdi kurinamo, kā enerģijas pirmvielu pavairošanu.

Strādājot pie šī jautājuma, es izgudroju divējāda tipa mašīnas, kuras dod iespēju izmantot tā saucamās baltās ogles un dod neaprobežotu daudzumu enerģijas rūpniecības, lauksaimniecības un satiksmes vajadzībām.

Minētā tipa mašīnas var tikt izmantotas, pirmkārt: tieši fabrikas darbiem caur transmisijām, otrkārt: priekš saspiegtā gaisa padošanas elektriskajai stacijai dinamē mašinām un mašinām, jau strādājošām fabrikās. Otrā gadījumā ir iespējams n. tikvien ierīkot saspiegtā gaisa rezervuārus, bet uzstādīt mašīnas zināmā attālumā no elektriskās stacijas jeb fabrikas.

Šinī paskaidrojumā es turešos tikai pie pirmā tipa mašinām, kaut gan viņas daudzreiz mazāk spējīgas - vēja turbinām.

Manas sistēmas vēja turbīnas "WU-KE" ir divējāda tipa, pastāvīgas un pārvietojamas (priekš lauku darbiem).

Manām vēja turbīnām, salīdzinot ar citām, ir sekošas priekšrocības:

- 1) strādā horizontālā plāksnē neatkarīgi no vēja virziena un viņa izmaiņām;
- 2) turbīnas var būvēt spēcīgas (līdz 100 zirgu spēka un vairāk);
- 3) vienkārša konstrukcija, viegla būve, remonts un neliels svars (pie lielākā zirga spēka skaita, no 2 1/2 - 5 pudi uz katra);
- 4) par bezdarbības, remonta laiku jeb pie nelabvēlīga laika turbīnas nolaižamas ar rokas lebedu slēgtās telpās bez kaut kāda grūtuma, jo viņas pilnīgi nosvērtas;
- 5) viss vēja spēks tiek izlietots vienīgi produktīvam darbam, jo lielāks diametra mērs jo vieglāk un vienāda viņa strādā;
- 6) darba plākspi zēģu sistēmas, atšķiras caur savu vienkāršo konstrukciju un isturību;
- 7) pastāvīgās turbīnes darba plākspi var tikt izlietoti pie viņas pārvietošanas pie

lauku darbiem;3) pārvietojamā turbīnē līdz 4 Hr var tikt pārnesta pašu spēkiem (viens jeb divi cilvēki) ar noteikumu ka darba plāksņi nopemami, darba pie kam uzstādīšanai un palaišanai/vajadzīgas apmēram 30 minutes.

A) Pastāvīgās turbīnes (pielikums I-ais un III).

Turbīnes uzstādīšanas šema atkarīgas no vienas zīģa spēka.

Turbīnas līdz 5 HP var tikt uzstādītas, kā parādīts uz zīmējuma Nr.6; turbinas no 5 līdz 30 HP uzstādāmas pēc zīmējumiem Nr.Nr.1 un 2; turbinas ar vairāk nekā 30 HP par bezdarbības laiku paliek atklātas savās vietās un stāvoķi nemaina pielikums III tik darba plāksmī audeķi tiek sapienti. Uz īsu darba laika pārtraukumu plāksmī tiek nolikti vēja virzienā jo vīpi ir centralizēti. Turbīnes korpuss sastāv no cieta vidus "e" (zīm.1 un 2) sakniedots no stūra dzelzs pēc sešstūrigās zvaigznes formas; uz zvaigznes galiem tiek nostiprināti spieķi, pie kuriem savukārt koncentriskās, no trubām taisītās stīpas "k" (zīm.1 un 2); stīpas atrodas paralēlā stāvoķī viena pret otru. Viss turbīnes korpuss ir cilindrisks, kura pamats ir pret augstumu kā 2:1 (zīm.1 un 2). Trijniekus, kas savieno stīpas ar spieķiem, nostiprina ar vertikālām, horizontālām un slīpām vantēm (zīm.Nr.3) ar cieto vidu, bez tam augšējā stīpa tiek savienota caur vantēm ar sprengeli "g" (zīm.Nr.1) kurš atrodas uz augšējā turbīnes ass gala un ar skrūvēs griezuma palīdzību var regulēt vantes.

Trijniekos i (zīm.Nr.4) nostiprinātas tērauda stieņas uz kurām tiek uzvilkti darba plākšņu gali "K" (zīm.4)

Darba plāksņu mērs un skaits atkarajas no turbīnes lieluma un sastāv no vertikālās metala trūbīpas "p" (zīm.3 un 4) ka griežamā darba plāksņa ass, kura daļa vīpu uz divām nevienādām daļām. Daļu lielums ir kā 1:3. Uz vertikālo trūbīpu galiem ar savienojamu krustu "k" (zīm.Nr.3 un 4) palīdzību, kuri dien kā lēģeri pie spārnu griešanas, nostiprinātas 2 šķērstrūbīpas "n" (zīm.3 un 4) savienotas ar dēlīti "r" izveidošanas rāmi uz kura tiek uzstiepts zēģeļu audeklis.

Darba plāksņi savienojas ar trūbiņas stīpām izņemot savas ass galus
vēl striķa jeb drāts - tauvas atsejam "f" (zīm.2 un 4), kura savieno šķērs
trūbiņas galu "n" (zīm.3 un 4) ar turbīnes stīpu izveidojot caur to vāja
spiediena lenķi.

pie turbīnes parata uz vietas arī tiek uzdzīts konusa ķemrāta pārnēsums "y" (zīm.Nr.3) zem taisnā lenķa, kurš sakrīt ar griežamās turbīnes asi pie nolaišanas darba pārtraukumā.

Uz horizontālās ass uzdzīts švunkritens "m" (zīm.Nr.3) ar darba

ripu, kura dod transmissijam T TI (zīm.Nr.2) jeb tieši bepkien-kustību.

B) Pārvietajamā turbīnē (pielikums 2).

pārvietojama turbīne sastāv no izvelkamā trūbu jeb koka rāmjiem "q" (zīm.Nr.9 un 10) uz kuru galiem atrodas 2 liela čaurmāra, no 2 mtr. un vairak, rītenveidīgi barabani t t' un t'' t''' (zīm. 7 un 10) dodami iespēju pārvietot turbīnu, neskatoties uz zemes stāvokļa. Uz darba rīteņa t t' un leikā t'' t''' (zīm.7 un 9) tiek uzvilkta 2 pārnēsuma bezgala drāts tauvas j j/, kurām uz vienāda attāluma (skatoties pēc turbīnes lieluma) ciēši nostiprinātas stienīpas un uz viņām krusti "m" (zīm.Nr.4 piel.1).

Darba plāksnī tiek uzlikti tapat kā pastāvīgā turbinē.

Darba plāksņi pastāvīgās un pārvietojamās turbīnēs ir vienādi. Turbīne kustībā tiek likta ar darba ripas palīdzību z (zīm.Nr.7) kura brīvi uzvilkta uz metaliskām bungām "L" ar ierīkoto bremzi "S". Priekš bezgala tauvu pārnesuma regulēšanas ir skrūves m' m'', kuras atrodas uz turbīnes rāmja pie kam skrūves m'' mitriķis tiek pārvietots ar tārpveidīgu pārnesumu palīdzību, kas dod iespēju regulēt tauvu sastiepumu tieši turbīnes darba laikā. Kad turbīne ir novesta zināmā vietā un nolikta šķērsu vējam (zīm. 10) rāmi izstiep, nostiprina vīpi, uzvelk 3 bezgala tauvu pārnesumus, nostiprina skrūves m' m'', ieskrūvē zemē štoporus V V' (zīm.9) zināmā attālumā, liek turbīnu ar darba spoli uz zemi, kā parādīts zīmējumā Nr.9; uzvelkot rāmja trijniekus uz štopora galiem V V' nostiprina turbīnes rāmi ar drāts vantēm (zīm.9 un 10) liek darba plāksņus uzvelkot trūbīpas galus uz stienpām, drāts pārnesuma un savienojot darba plāksņus augšā un apakšā ar tauvas pārnesumu "J" ar āķiem N N' (zīm.Nr.7) Tādā veidā sagatavota turbīne pēc savienošanas pārnesumu j ar atsejām "f" (zīm.Nr.8) sāk strādāt.

Normalais darba spoles stāvoklis ir, nobremzēts, un pie vālēšanas no-
tūret kustību mezglu drāti kura iet pāri darba spolei ir nepieciešami pa-
stiept aiz apakšējā striķa gala "h" (zīm.7) no ka stienis "x" ar saliek-
to galu paceļisies uz augšu un aizķers atspēres celi "o" izsaukot ekscentri-
skā vaļika bremzes pagriešanu un darba spole "z" nostāsies. Turbīnes rati
t^I t^{II} t^{III} tomēr turpinās griezties. Cilnīga turbīnes apturēšana ir
sasniedzama izdalot atsejas "f" un pārnēsumu "j" vāpi savienošanas vietā.
Beidzot ar šo Iso turbīnes aprakstu man gribētos norādīt, ka neskatoties uz
pastiprinājumiem, visa šeit sacītā ar pagatavotām no manis strādājošām mode-
lēm, nevar paredzēt visus šķēršļus, kas gadītos praksē, bet vāpi visi būs no
manis novērsti pie pareizās, darbam nozīmētās turbīnes būves, pie ka es ķer-

šos, tiklīdz apstākļi to atļaus.

Treppes stacijā,

14. janvārī 1921 g.

Technikis : paraksts (A. Vujņike).

Par noraksta pareizību:

Patentu valdes priekšnieks:

Vēja turbīnes īpatnību apraksts.

1) Turbīne strādā horizontālā plāksnē neatkarīgi no vēja virziena un tā pārmaiņas.

2) Darbu plāksnes zēģeļu sistēmas, novietotas apkārt turbīnei. Tani puse turbīnei, kura griežas pretim vējam, darbu plāksnes paši nostājas pa vējam, tādēļ, ka katru plāksni tas griežama ass daļa divas nevienādas daļas.

3) Turbīnes darbā laišana un tas apturēšana notiek šekšpus telpām ar 4 jeb vairāk stiepuļu velkamam no katras savienotas plāksņu grupas.

Katras savienotas plāksņu grupas stiepuļa velkmē ir ievietota aizsargu ietaise, kas pie piepeža vēja jeb vētras grūdiņa, izslēdz šo plāksņu grupu no darba, ar to novēršot bojājumus.

4) Turbīnes darbu var regulēt ar to, ka pie maza vēja darbā var laist visas plāksnes, kur pretim pie liela vēja var atstāt darbā tikai dažas plāksnes, kuri ar nolūku stipri būvetas priekš liela vēja.

5) Viegla konstrukcija, kas atļauj taisīt turbīni lielos apmēros (liela diametra) ar darba spēju līdz 200 zirgu spēku. Tos var novietot atklātās augstākās vietās pie pašas zemes ar diviem atbalsta punktiem, ka tas uzrādīts zīmējumā (agrak izsūtīts pielikums).

6) Iespēja lietot vienas un tas pašas plāksnes priekš pastāvīgas (uz vietas lietojamās) un pārvietojamās turbīnes, kam ir nozīme pie nelielām turbīnām mazas saimniecības.

Treppes stacijā

14. aprīlī 1923 g.

Technikis : paraksts (A. Vujņike).

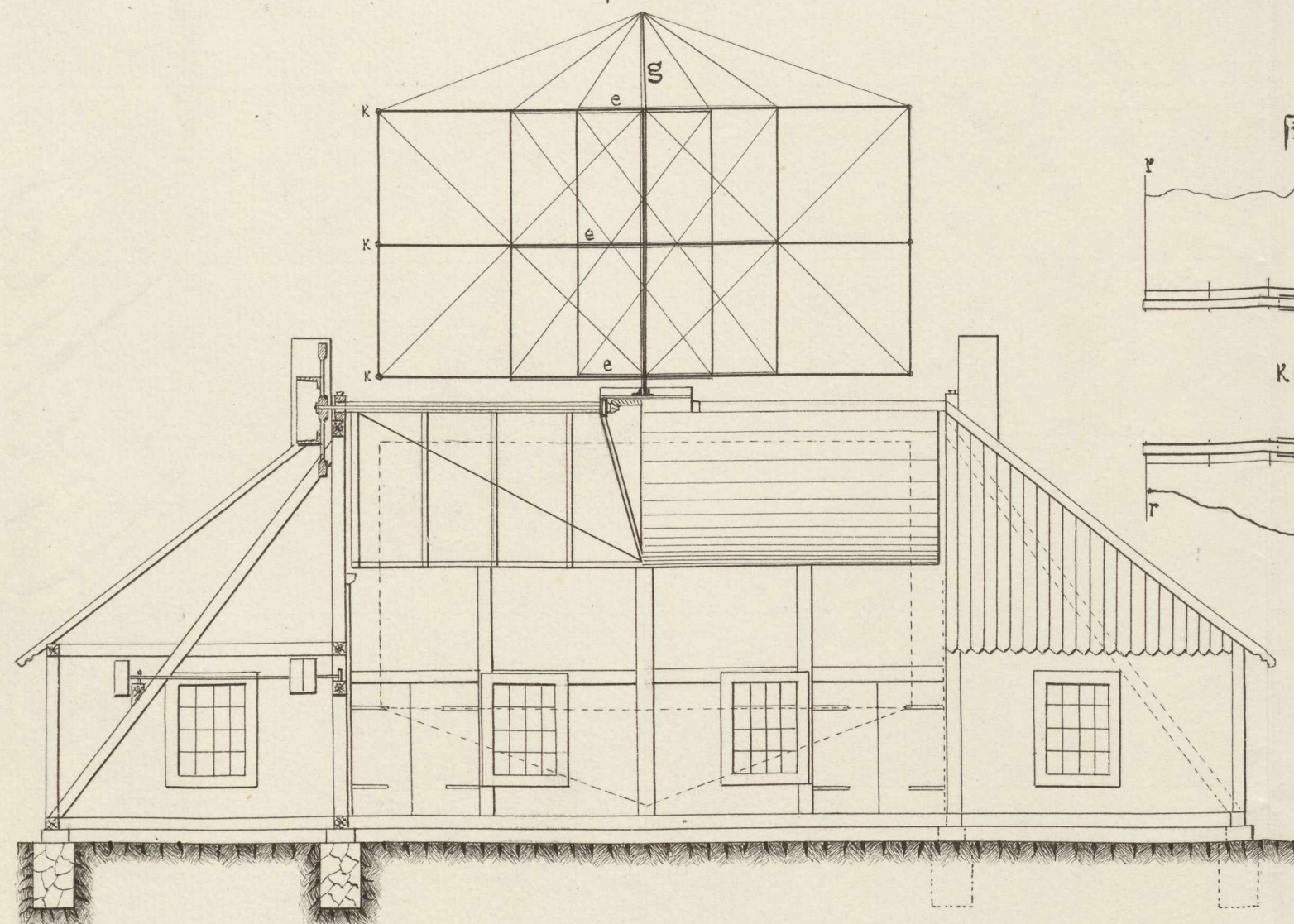
Par noraksta pareizību:

Patentu valdes priekšnieks:

Вежа турбине „Ву-џе“ (М. Вуџић)

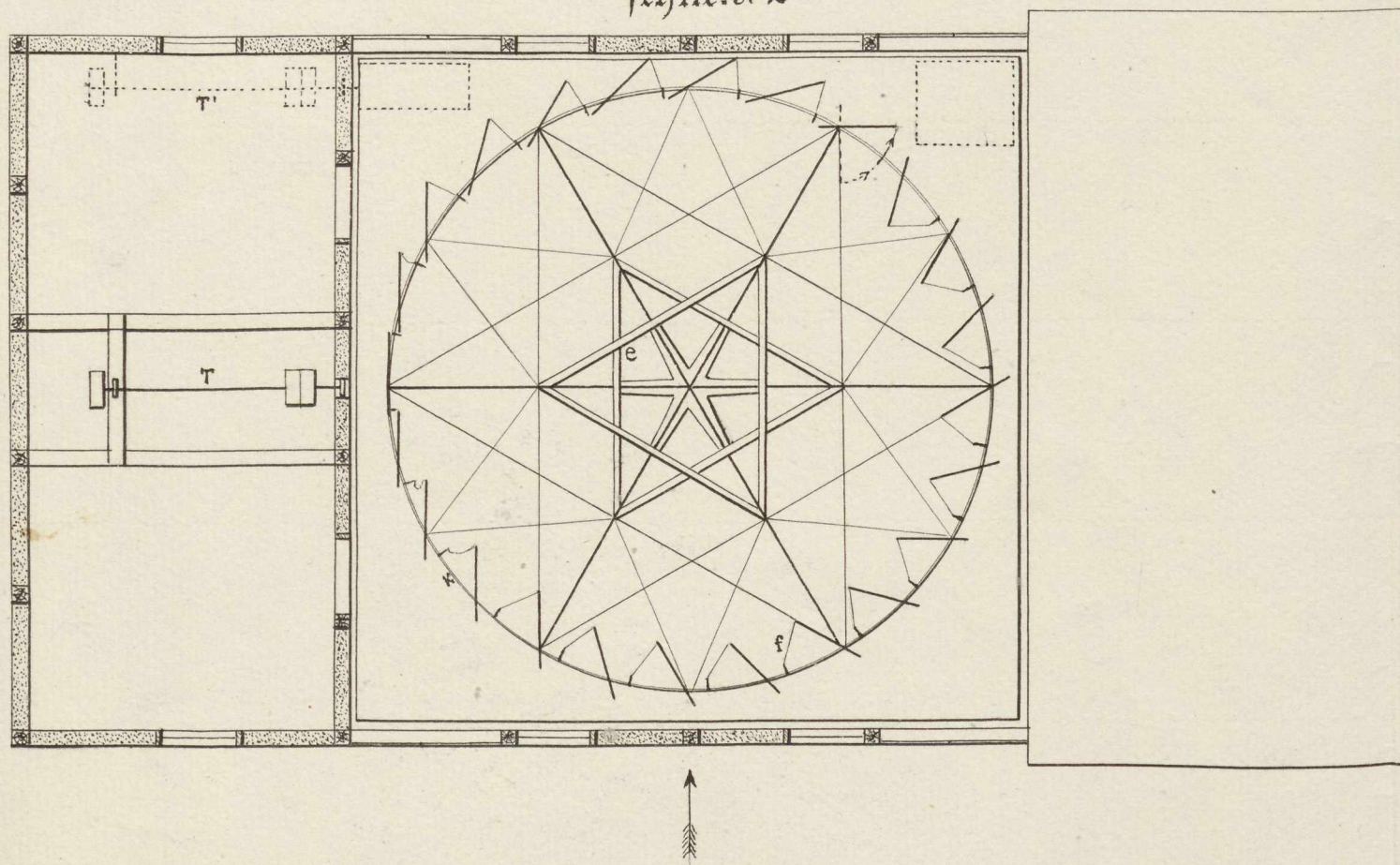
8

слим. №1.

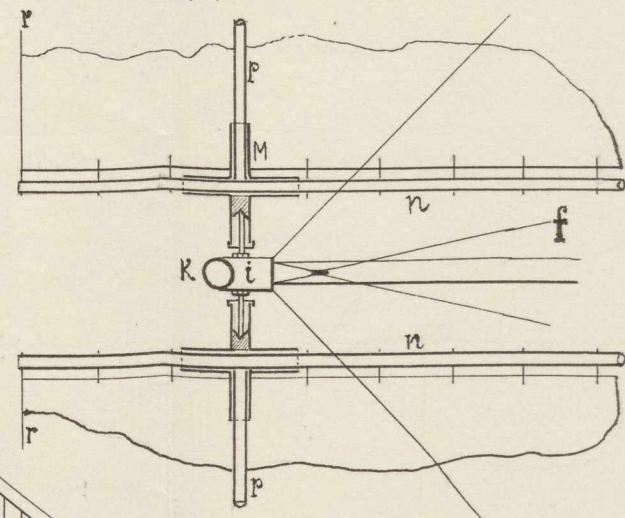

plans

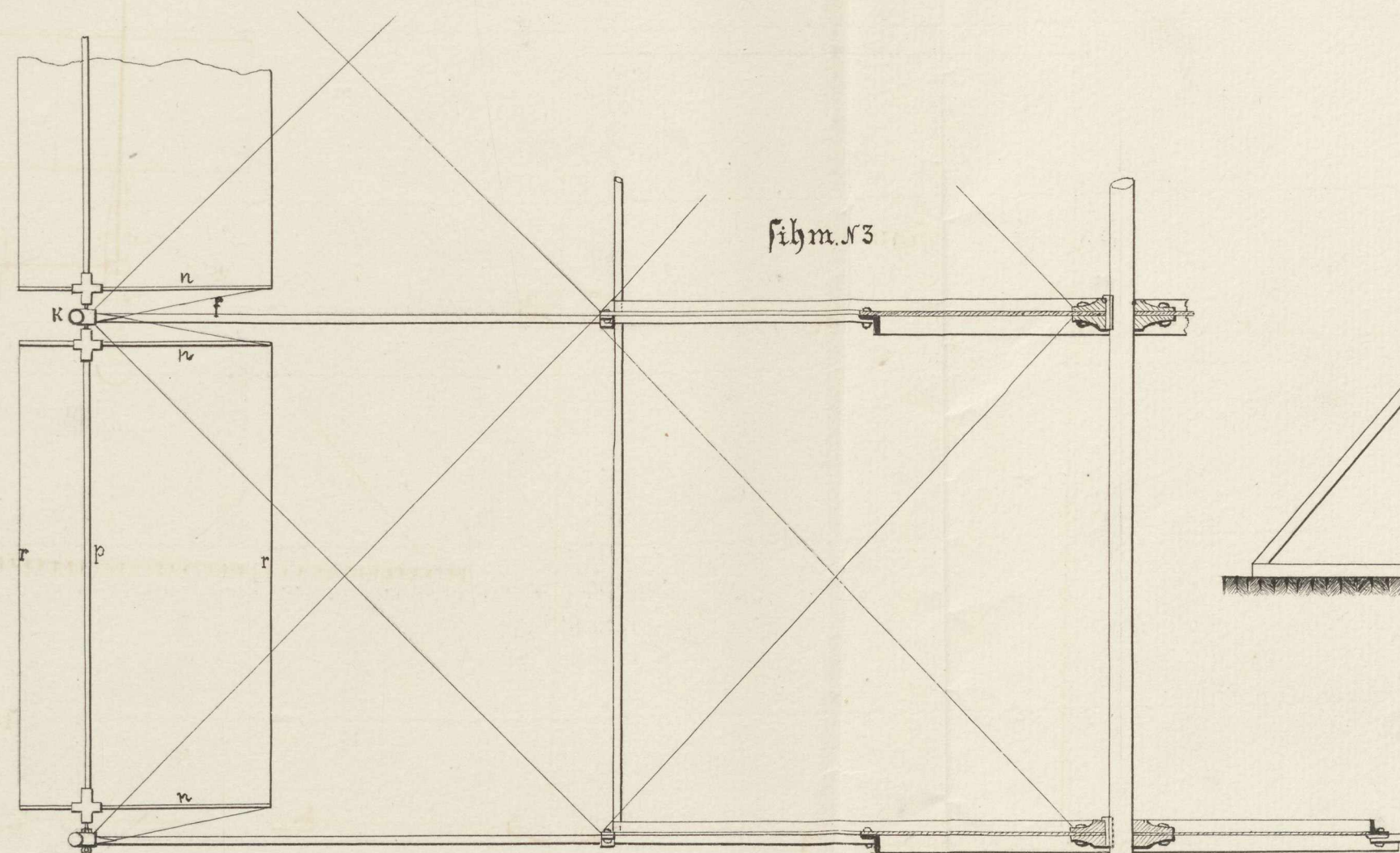
слим. №2

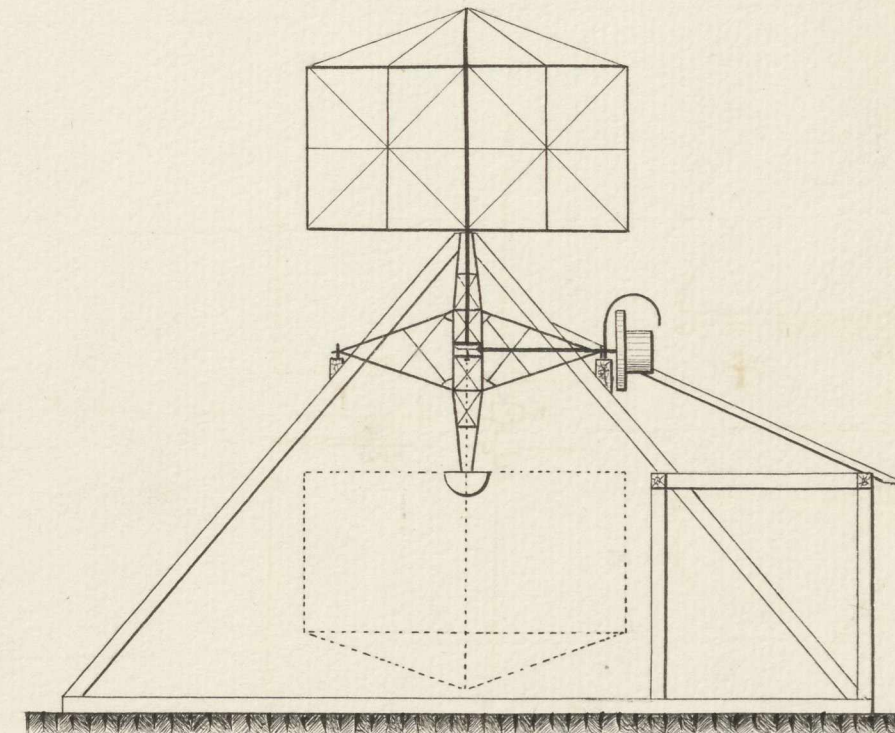
слим. №4

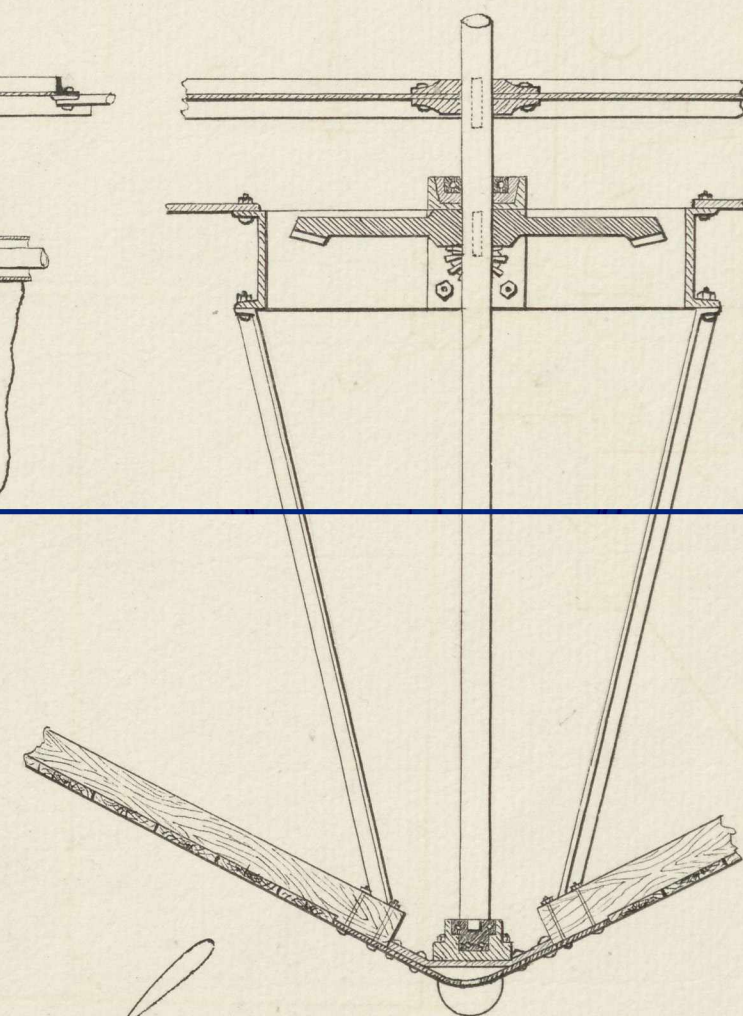
слим. №3

слим. №6

слим. №5

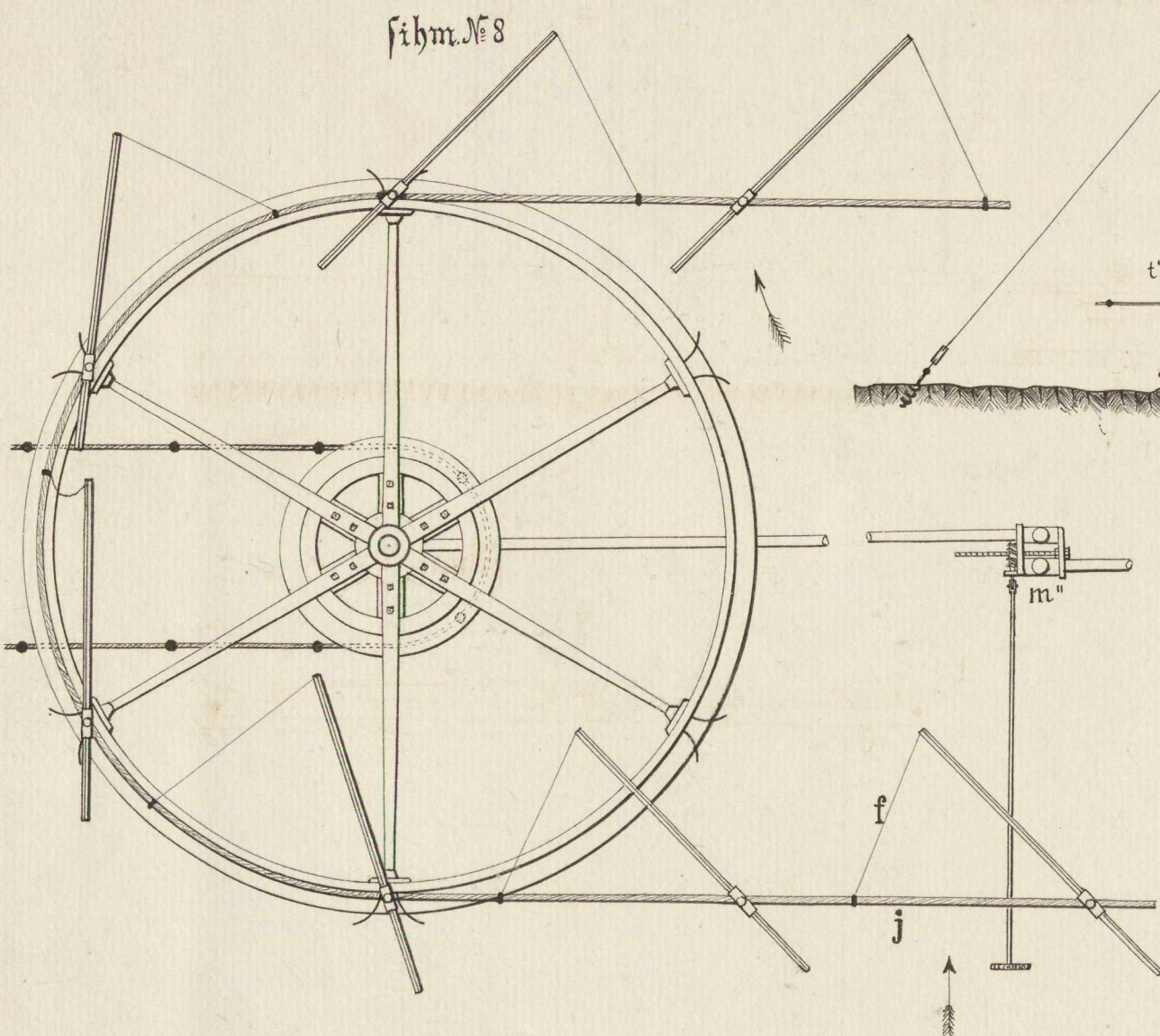

техн. ис.
Др. Ј. М. Вуџић 1929.

Handwritten signature

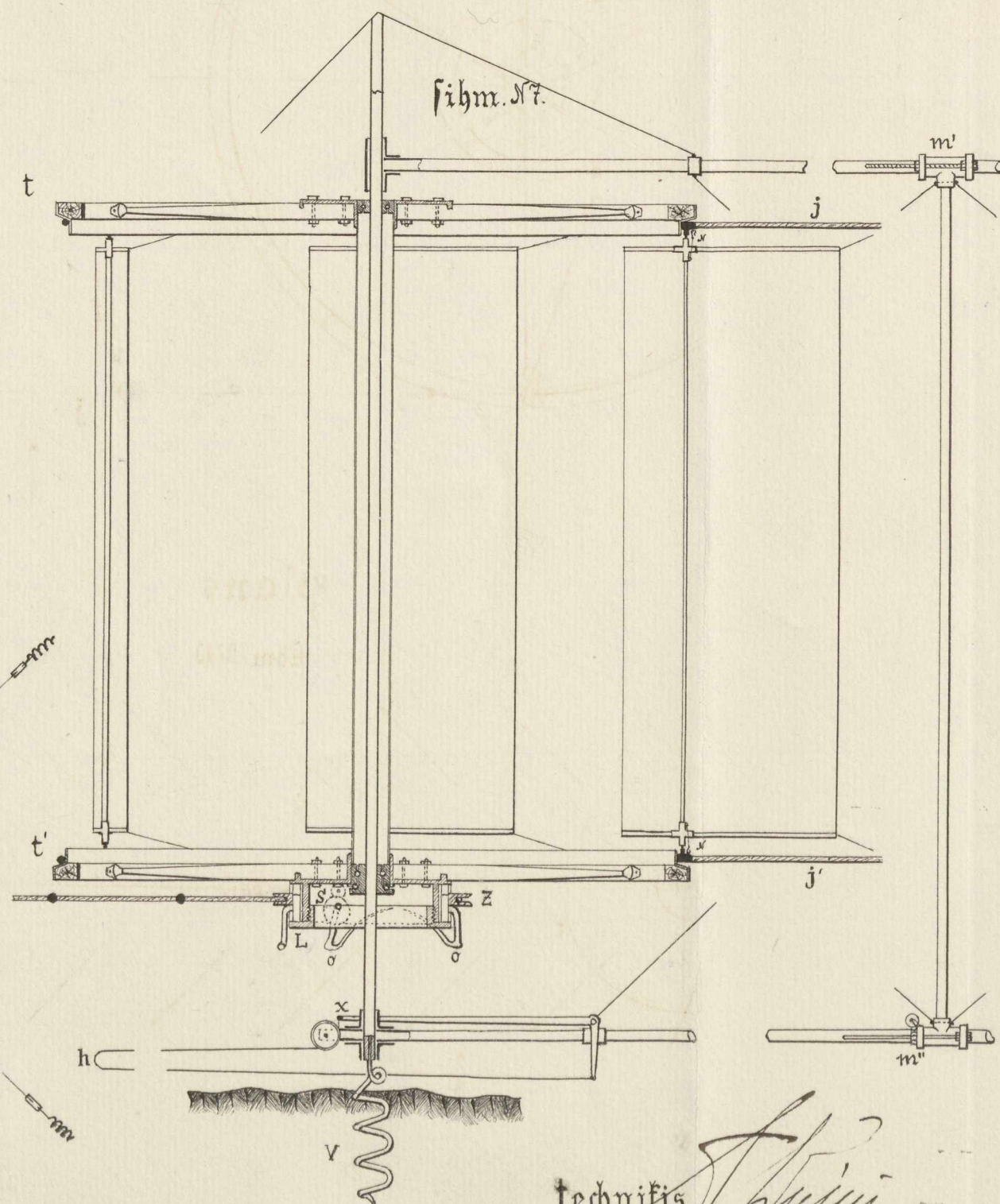
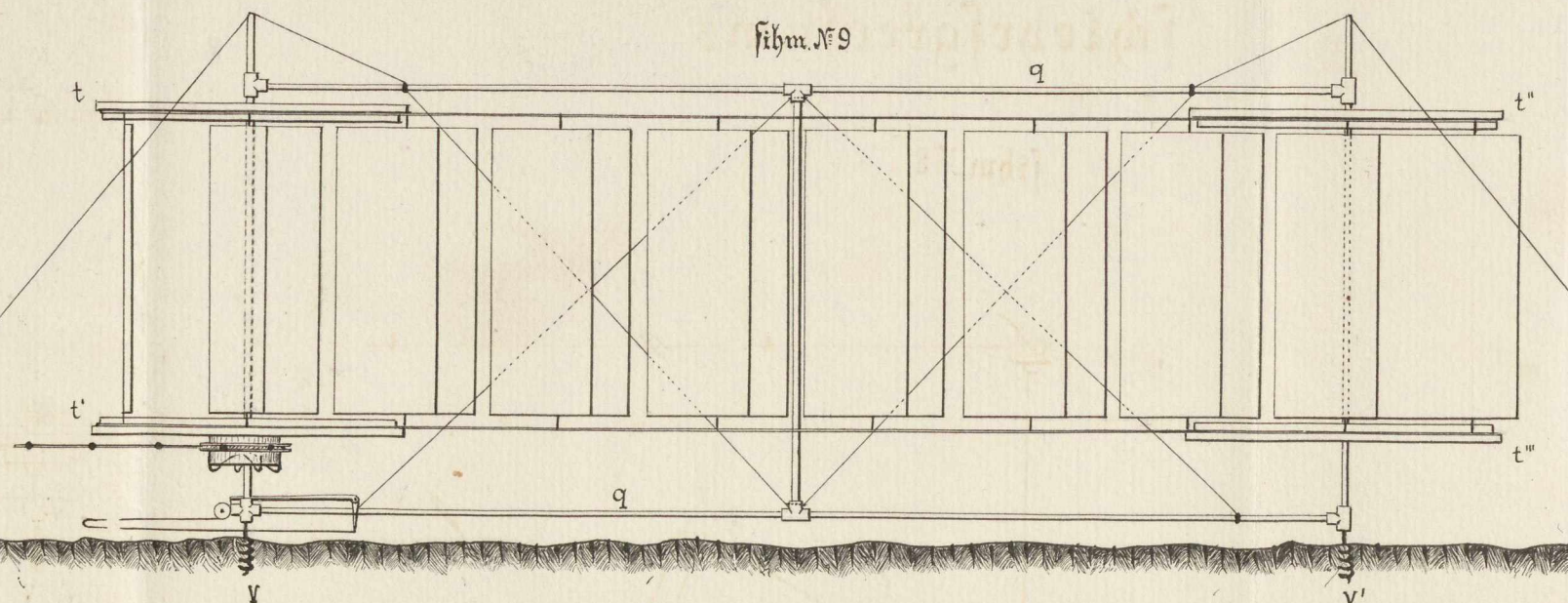
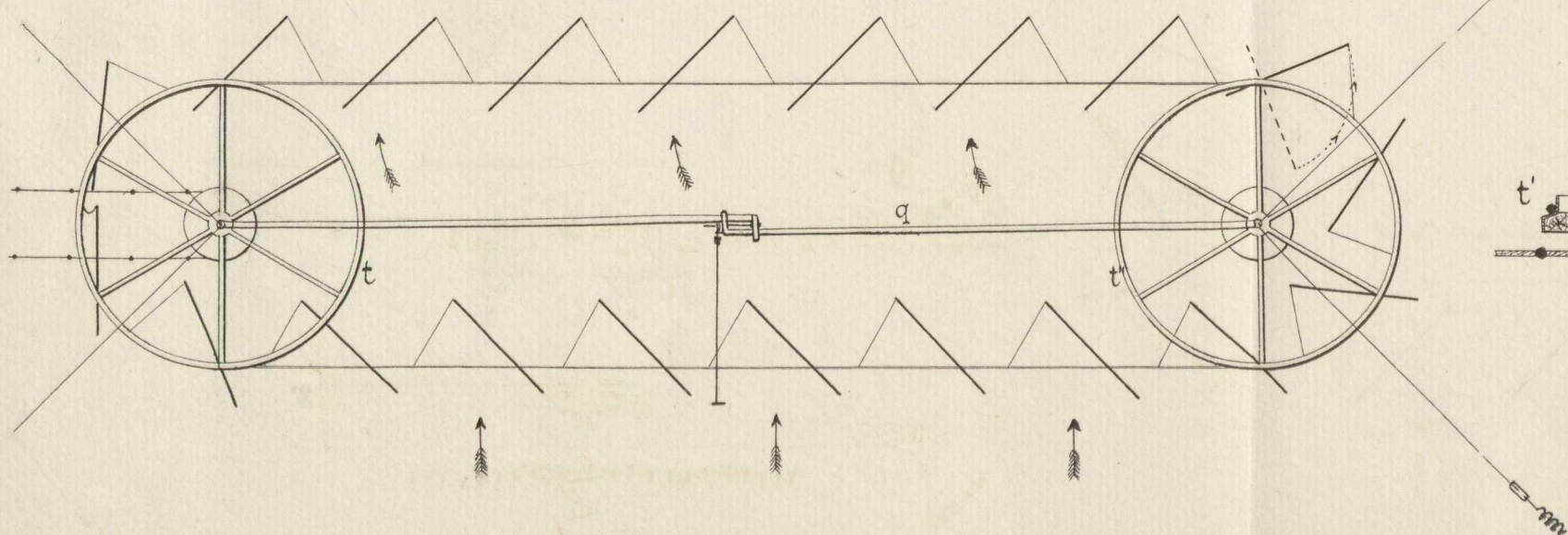
Wehja turbine „Wu-ke” (U. Wuiniſe)

ſchlehrſgreesams

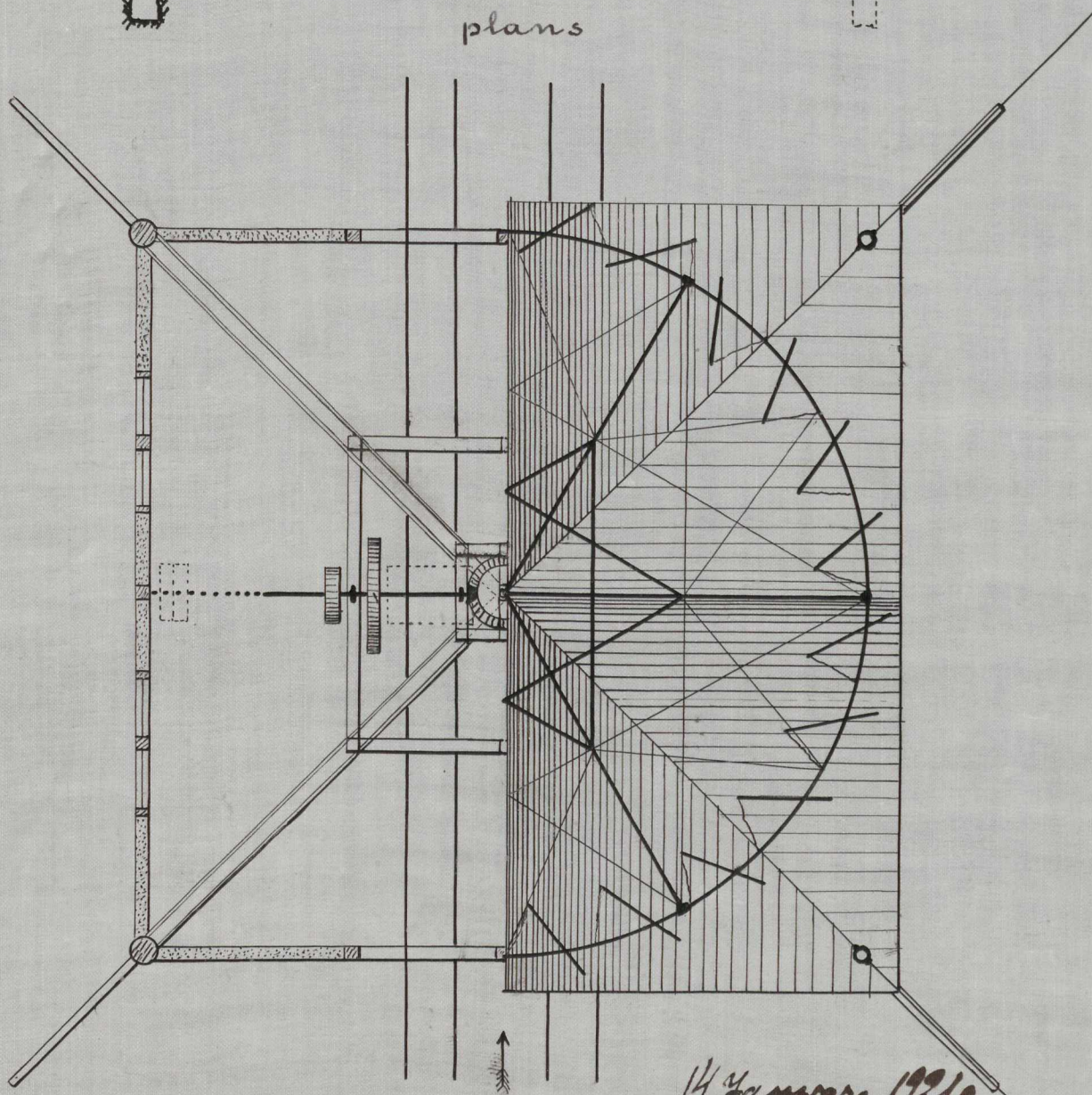
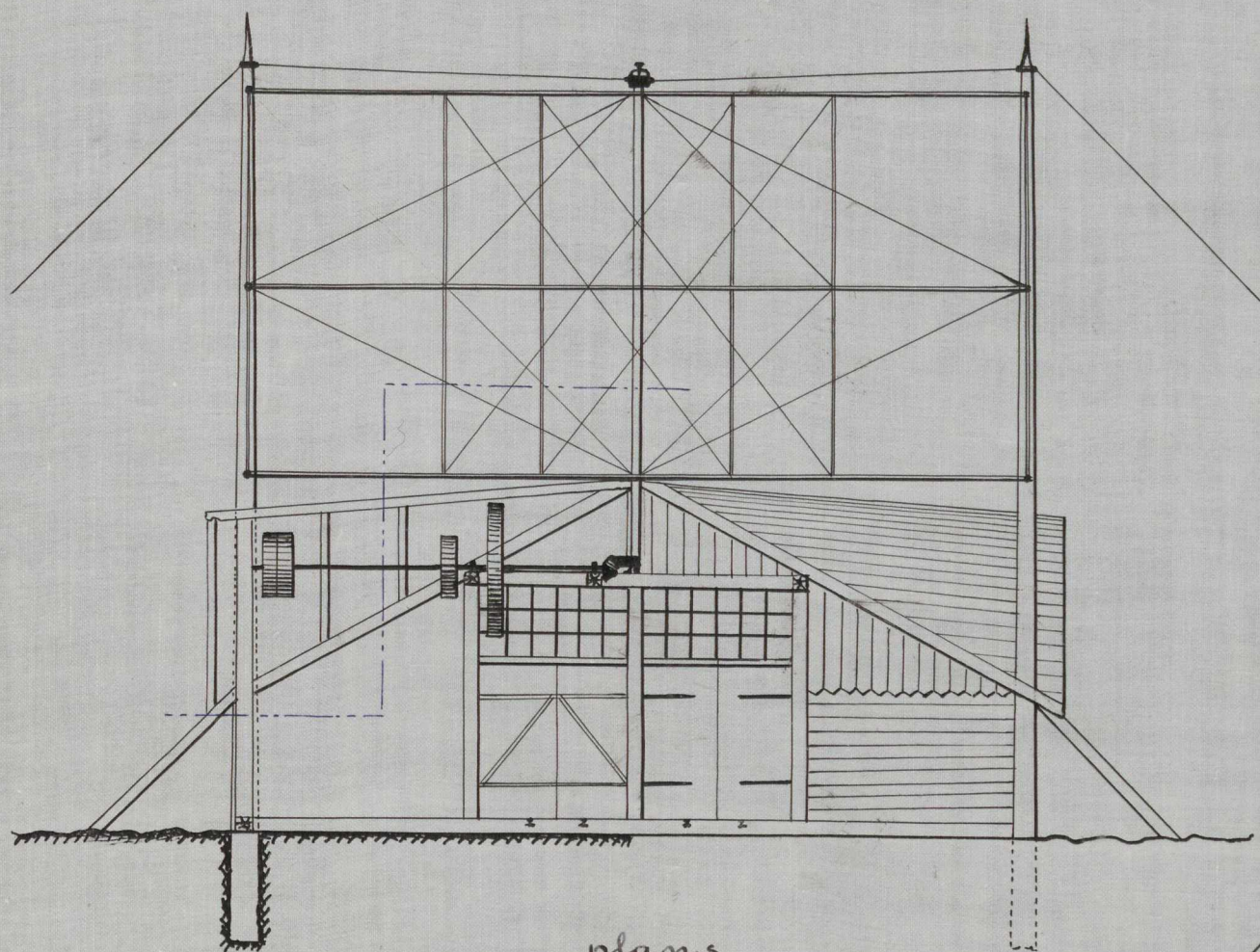
plans

ſihm. № 10

technikis
 Prepe st. 14 Janwara 1914.

Webja turbine „Wu-ke“

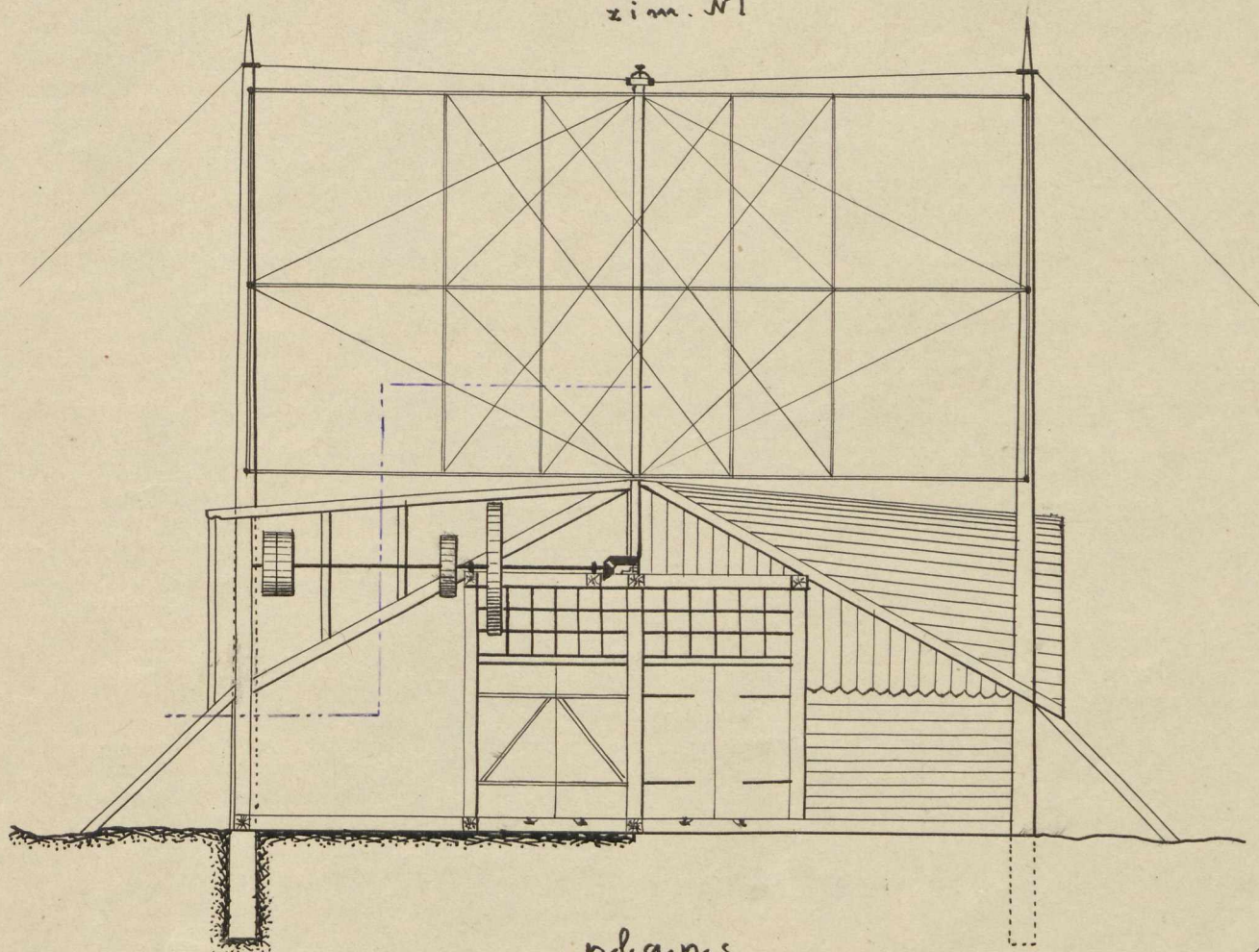
14 Яануара 1921г.
Трепест.

техники *Stup*

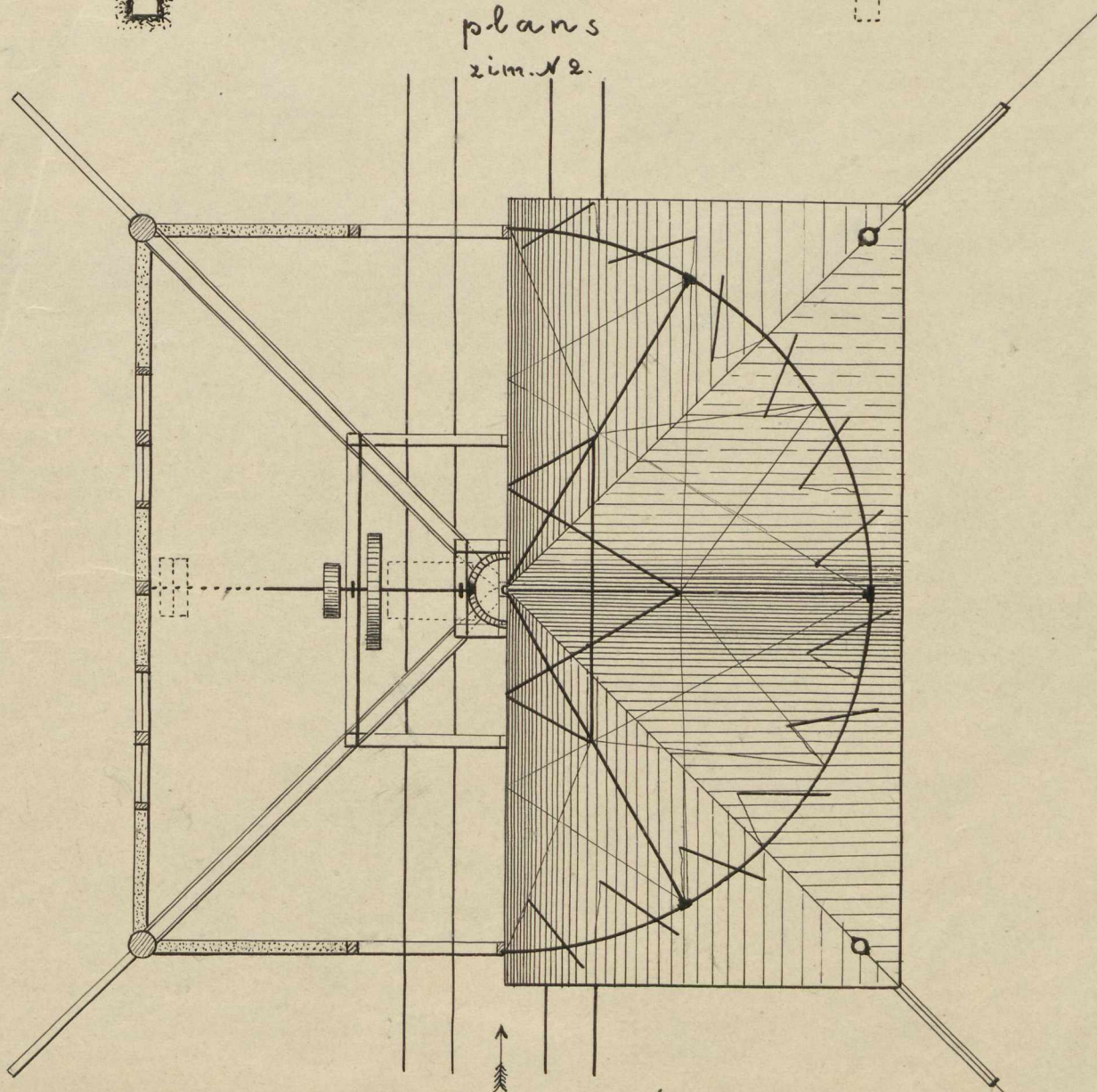
Wehja turbine „Wu-ke”

11

zim. N1

plans
zim. N2.

14 Januara 1924g.

Trepe st.

technika

[Signature]

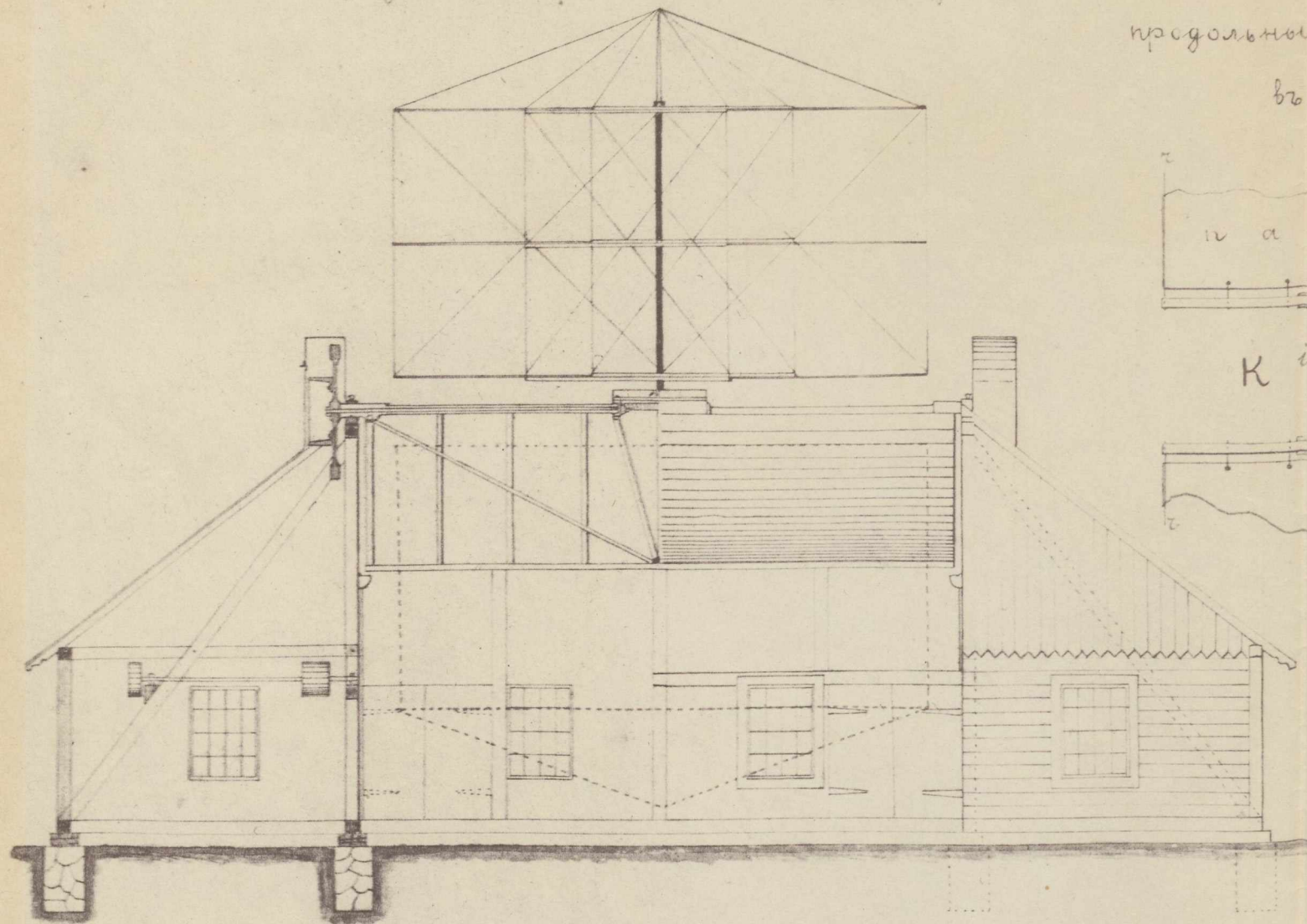
ВЪТРИНАЯ ТУРБИНА „ВУ-КЕ“ (А. Вуйнике)

121

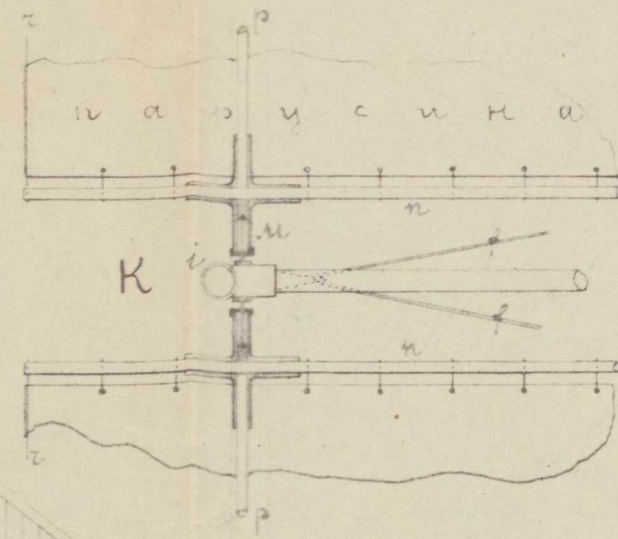
I приложение.

схема установки турбины мощи 1-5 лощ. сил.
чер. № 6.

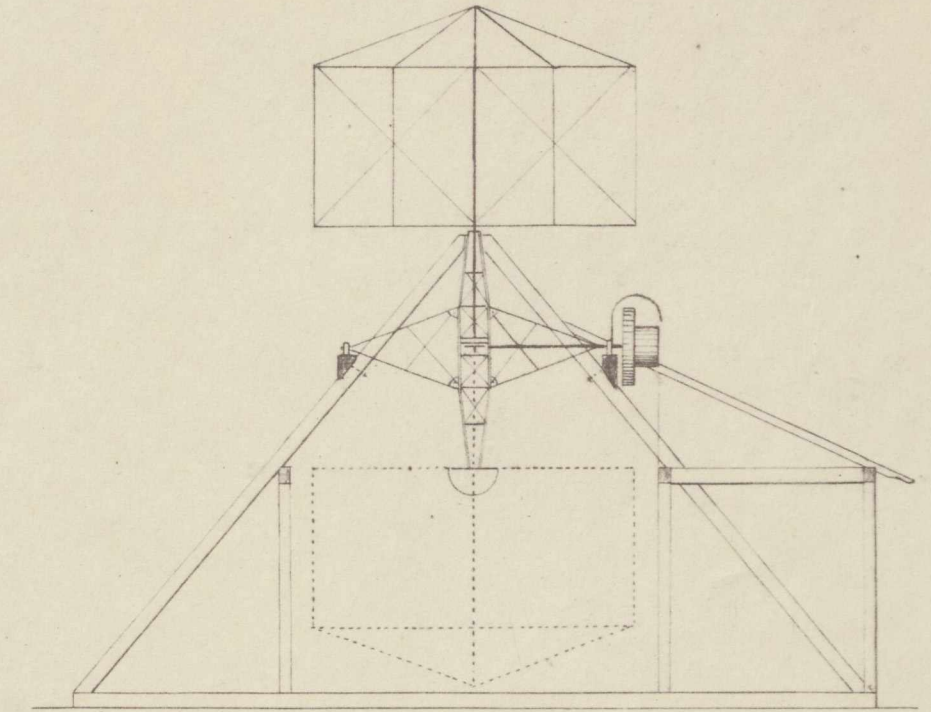
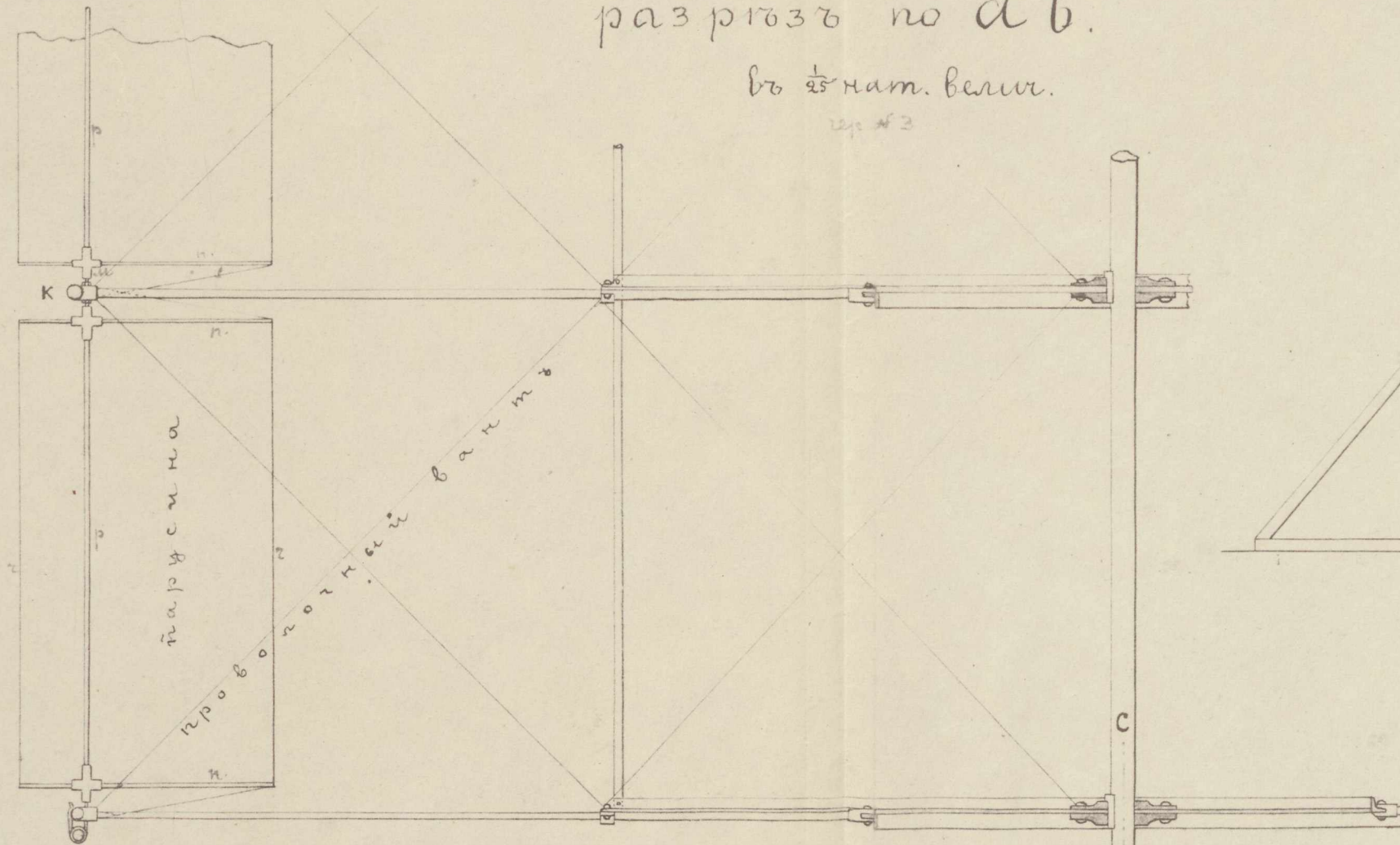
въ то нат. велич.
продольн. разрезъ чер. № 1 видъ сбоку.

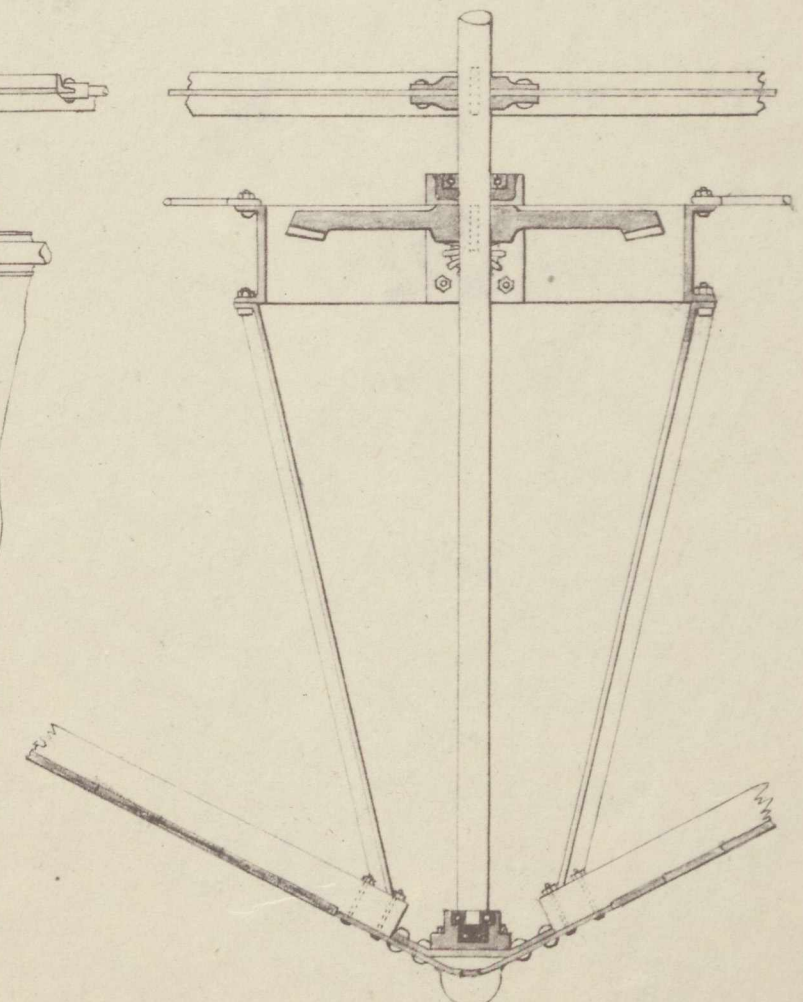
продольный разрезъ крыльевъ
въ то нат. велич.
чер. № 4

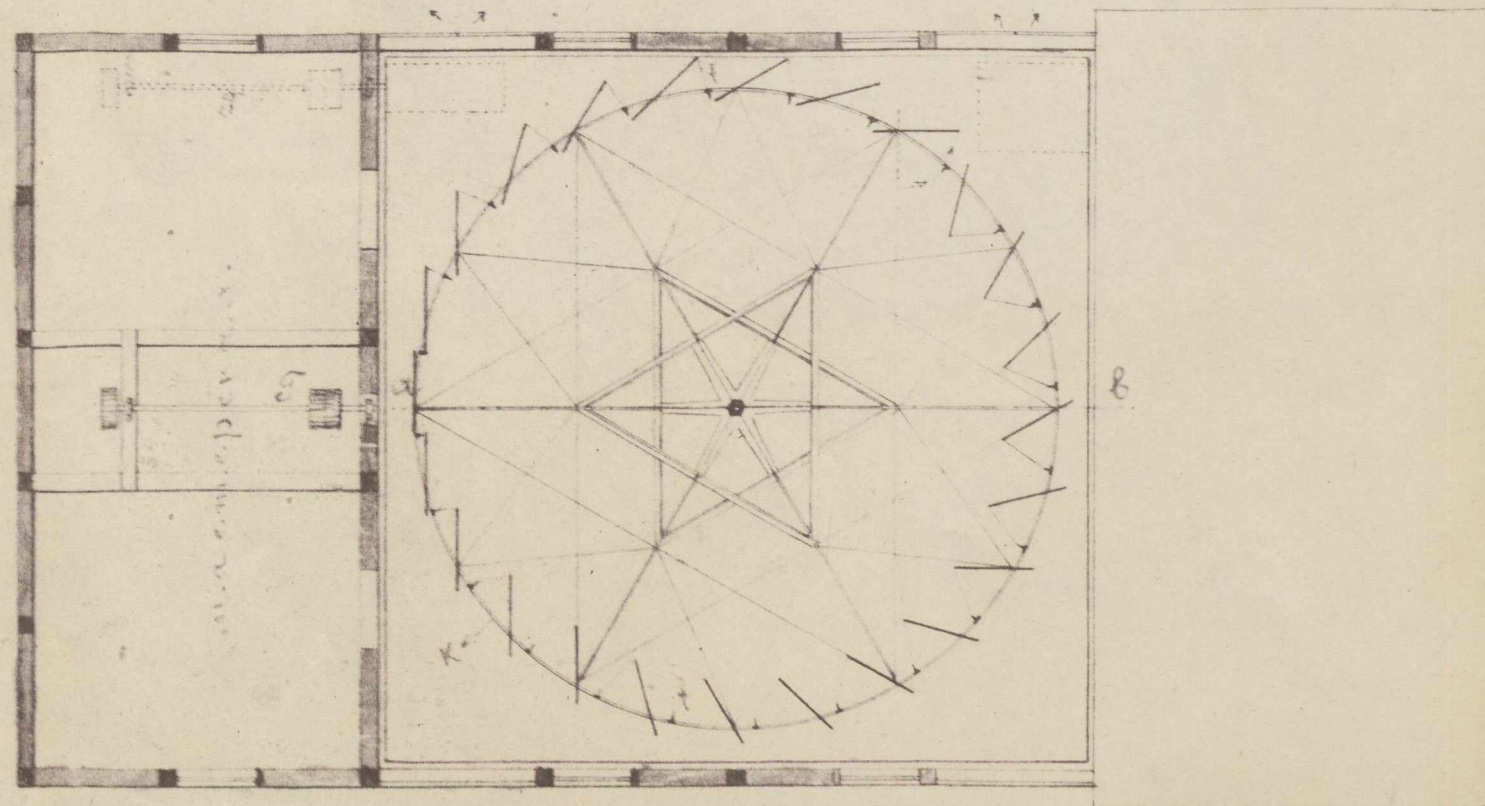
разрезъ по а в.
въ 1/2 нат. велич.
чер. № 3

разрезъ по с d
чер. № 5

планъ
чер. № 2

напр. вѣтра.

д
проектировщикъ
инженеръ А. Вуйнике
от. Инженеръ
13 октября 1920 года.